

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

23 de Amissione seruitutis & eius preremtionem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

seffione eligendi. Et tunc per primum actum inducitur quasi possessio. l. in primo. Et in §. qui autem. de aqua quodid. Et astius. Bart. Et ubi in l. 1. C. de seruis. Bald. l. 2. C. eo. eod. tit.

8 ¶ Libellam ¶ in confessoria componit Ioannes Faber, in d. §. aque, in §. quall. num. 16. fundo meo fundus Titii debet seruitute. ne eundem agendi: cum vi vellem secudum indigentiam rei, idem Titias me impediuit vi seruitute: quare peto pronuntiar seruitute fundo meo deberi & competere, quo pronuntiato ad impedimento domine iudex eam quietere facias, cogasque cauere, ne in futurum impediatur. Et quia damnum passus sum eo impedimento, in centum aureis, pro damno eum condemnes. probatur libellus, in l. scuti, §. si queratur, Et l. Egidius, Et l. barum, l. loc, §. 1. Et l. si forte, §. si seruit. vind.

9 ¶ Vtuntur ¶ istis actionibus, vt diximus, ii, quorum pradia sunt seruituta & dominantia, non alii, l. 1. l. 2. §. hoc autem, Et l. 4. §. competit, si seruit. vindic. nisi sint heredes dominorum stipulantium, qui & agunt, l. 2. §. ex his igitur, vers. ex quo quidem, de verbo. oblig. lib. 45. P. tit. 1. vt emtores prediorum eorumve heredes. l. cum fundo, §. 6. Et l. 4. de seruis. rust. pradio. P. l. testatrix, 20. §. 1. si seruit. vind. Viles autem actiones harum directarum dantur, nuntiatioque noui operis etiam creditoribus, qui fundos possident, & emphyteosis qui vectigales habent agros. l. et quis pignori, 16. de seruit. riu. generali, l. creditori, 9. de oper. nou. nuntiar. l. 39. P. titu. 1. P. l. 1. §. fin. de remissio. lib. 43. P. tit. 24. Datur & vtilis in rem superficiali, & nuntiatio, l. 3. §. si ego superficialarius, de nou. oper. nuntiar. P. item & fructuario, l. 1. §. siem Iuliano, de remissio. l. 2. §. fin. si seruit. vindic. P. Quod si plures domini fundi vnius sunt, cui seruitus debetur, quilibet ex dominis in solidum agere poterit, sed in estimationem id quod interest venit, scilicet quod eius interest qui experietur: & si plurius sit fundus qui seruit, aduersus vnum quemque eorum in solidum agi potest, & qui defendit solidum restituere, cogitur, quia hęc res diuisionem non recipit. l. loci corpus, 4. §. si fundus, si seruit. vind. l. via, itinervis, 17. de seruit. in P.

10 ¶ Agitur ¶ autem his actionibus contra quemcunque impediuntem vi seruitute. l. si quis disturno, 10. §. agi autem, si seruit. vind. l. 1. §. competit, vers. nam est, de aqua quodid.

11 ¶ Perpulcte ¶ autem explicat Paul. l. barum, 7. si seruit. vindic. vt de cautione, l. legi, 12. eod. tit. harum actionum effectus, quorum prior, vt victori aut res præstetur aut cautio: seruitus scilicet vel libertas: & caueatur ab aduersario, nec fe, nec successores suos prohibuit aduersarium vel heredes eius in illis. Dehinc secundo, vt si rem non præstet, nec caueat, in tantum condemnet aduersarium iudex, quantum actor in litem iurauerit. d. l. barum, Et l. 2. Et l. in actionibus, de in litem iurand. Alius effectus, vt quod præter seruitutem aut contra ius seruitutis factam est, reuocetur ad pristinam formam, damni etiam ratione habita, l. si quid pars aduersa, 5. de seruit. C. sumibus facientis quoque demolito facto opere. l. alius, 8. Et l. seq. C. eod. Veniunt & fructus, nempe quanti interdictoris. l. loci corpus, 4. §. in consessoria, Et l. barum, 7. de seruit. vindic. l. Et si forte, 6. §. veniunt, eod. tit.

12 ¶ Sunt ¶ & alia remedia pro conseruandis seruitutibus introducta, veluti vi possidetis interdictum, quando quis prohibetur, suo qualiter velit vi, l. scuti, 8. §. sed Et interdictum si seruit. vind. P. l. 1. §. vltim. de aqua plu. arcend. vile videlicet interdictum vi possidetis, gloss. in dict. §. sed Et interdictum, nam directum pro rebus corporalibus tantum datur, l. 1. §. hoc interdictum, vi possid. P. & seruitutes tantum quasi possidentur. l. penult. de seruit. in P.

13 ¶ Competunt ¶ autem interdicta & alia actiones pro seruitutibus, non si de iure, sed si de facto & possessione conseruanda quaestio sit, l. 2. §. fin. si seruit. vindic. quale interdictum de itinere actiue prinato, d. l. 2. §. fin. Et l. loci, 4. §. si quis, vers. sed Et de refectione, si seruit. vindic. ne quid in loco publico, & de damno infecto, l. si quando, 17. §. fin. si seruit. vindic. l. si stule, 17. l. si quid igitur, 28. de seruit. urban. pradio. in factum, dict. l. si quando. communi diuidendo, l. in re communi, 25. de seruit. urban. nuntiatio ne nonioperis, l. inter seruitutos, 14. §. fin. eod. titu. l. Et si forte, 6. §. fin. si seruit. vindic. Tutela actio & impuberi datur, vt quod pendente minore ætate non iure factum est, tollatur, l. alius, 15. si seruit. vindic. de dolo, l. si eo loco, 9. eod. l. reperi, §. fin. quibus modis vsusfructus amittat. vsusfructus vindicatio, quæ vsu fructuario pro seruitute datur, l. 1. Et l. §. vtrum, si vsusfructus perat. lib. 7. P. titu. 6. ex venditione facta alterius ex duabus rebus seruitute non imposita, l. si binarum aditus, 34. de seruit. urban. pradio. l. in ven-

diuione. 7. commun. pradio. ex vendito vel iacerti conditio, l. si a te emero, 16. Et l. testatur, 20. si seruit. vindic. & remedium, quod aduersus latitantes inductum est, si qui prohibet seruitute vi copiam sui non faciat. l. si cuius, 18. si seruit. vind. Et pro opere facta, quod viatur clam interdictum. l. Et si forte, 6. §. sciendum. eod. l. 1. §. 1. de oper. noui nuntiatio.

De Amiffione seruitutis, & eius peremtionem.

Cap. 23.

Lib. 8. P. tit. 6.

- 1 Quibus modis perimitur seruitus.
- 2 Reperente & reuinciente, existit quæritur & reuincit seruitus.
- 3 Ex parte persona. quibus modis intereat seruitus predialis.
- 4 Seruitus tacite consensu facte permisso & expresso remittitur.
- 5 Amittitur seruitus non utendo.
- 6 Non utendo non amittitur via ad sepulcrum, & via publica, contra.
- 7 Vt seruitus, & per se, & per alium nomine suo potest quis.
- 8 Vfus qualis in seruitutibus retinendus & amittendus existit.

Hoc loco, ¶ vt opinor, repetendum non erit, quibus modis vsus & vsusfructus amittatur, hæc enim in vsufructu iam explicatum est, sed de prædialium seruitutum peremtionem ageamus. Perimitur itaque seruitus prædialis, aut ratione rei, vel ratione personæ, vel ratione eius quod geritur.

¶ Ratione ¶ rei, nulla intereat cui adhaeret vel debetur, l. seruitutos, 19. §. si sublatum, de seruit. urban. l. corto generi, 13. de seruit. rustic. redeunte tamen re in suum statum, restituitur seruitus, vt si fons exaruerit, vnde aqueductus est constitutus, & postea in suas venas redierit. l. vnus ex sociis, 34. §. fin. Et l. sequent. de seruit. rustic. Si domus destructa reedificetur, d. l. seruitutos, §. si sublatum, de seruit. urban. si locus feruens alluione occupatus, iterum a flumine relinquatur, l. si locus, 14. quemadmodum, seruit. amittat. lib. 8. P. tit. 6. si quis stipulatus seruitutem suo fundo ante constitutionem pro parte fundum vacans amittat, parte rursum recuperata, ager pro seruitute constituenda, l. si quis ex fundo, 3. quemadmodum, seruit. amittat. vt & si aditione seruitutes confusæ sunt ab herede, rursum si oporteat fundum dare legataris, seruitutes reuiuifcunt. l. Papinianus, 18. de seruit. riu. generali, Et l. si ei, 10. commun. pradio.

¶ Ratione ¶ personæ amittitur seruitus, si is qui concessit, non habebat ius perpetuum in re & resolutio iure dantis resolutur ius accipientis, l. si is qui via, 11. §. 1. quemadmodum, seruit. amittat. l. si fundum a re, de condit. Et demonstr. P. si is qui prædio suo stipulatus est sub conditione seruitutem, pendente conditione prædiū alienauit, quia in eum casum recedit promissio, a quo incipere non potuit, Martia. l. ex sismo, 98. Et Paul. l. si sub vna, 136. §. fin. de verb. oblig. lib. 45. P. tit. 1. quia fundus definit eius esse, & alieno fundo nemo recte acquirit seruitute, vt diximus. ex l. si quis duas, §. 1. commun. pradio. cum similib. Nec ea prædii a tempore stipulationis censetur esse, priusquam constituitur: alioquin enim prædio quaestita domini mutatione, nulla seruitus perit, l. neque vsusfructus, 19. quemadmodum, vsusfruct. amittat. lib. 7. P. titu. 4. quia transeunt prædia cum iuribus suis, & cum onere seruitutis, l. 3. C. de seruit. l. via, 23. §. si fundus, Et l. cum fundo, de seruit. rustic. l. si aqueductus, Et l. alienatio de contrahen. em. l. cum fundus, commun. pradio. nisi aliud prohibeat singulare: veluti si contrarium in constitutione placuit. glo. in l. pecoris, de seruit. rustic. facit l. 3. C. de seruitus. Quo referenda est affectio personæ cui concessa est. l. pater, de seruit. legat. Interdum & natura constitutionis repugnat translationi, vt quia vsus seruitutis legatus est, ne seruitus seruitutis sit. l. 1. de vsu Et vsu fruct. legat. Idipsum si is qui stipulatus est seruitutem sub conditione, pro parte fundum alienet, quia corrumpitur ius stipulationis, l. pro parte, 11. de seruit. riu. generali, l. ex meo, 24. de seruit. rustic. excepta quaestita, l. si partem fundi, 25. de seruit. rustic. aliter autem peritio domini non mutat seruitutem realem prædiorum, nec capitis diminutione, nec morte eorum peribit. Casus, l. 3. quemadmodum, seruit. amittat. P. Facto autem amittitur seruitus, si is cui seruitus debetur, permitat aliquid fieri in eo loco vbi debetur, per quod impeditur & tollitur seruitus. l. si stillicidii, §. quemadmodum, seruit. amittit. l. si precario, 18. commun. pradio.

¶ Nam ¶ tacite remissio fit, vt etiam & expresso consensu oboleui & tolli, remittive potest. l. ad certam, 6. Et l. seruitus prædiorum, 14. §. seruitus, de seruit. riu. generali, l. si domus sua, 20. Et l. si ad me, 31. de seruit. urban. l. si ubi eo tempore, 20. l. vnus ex sociis, 34. de seruit. rustic. l. vnus, de remissio. lib. 43. P. titu. 4. C. fundum-

fundantur etiam iura prædiorum, si vnus prædiorum dominantium & feruentium dominus esse coeperit, l. i. quemadmodum feruit. amittit. l. si cum feruitus, 15. eod. l. P. apinianus, 18. de feruit. iuu. generalis, l. si qui ades, 27. de feruit. urban. l. si communi fundo, 27. l. tria prædiorum, 31. de feruit. urban. quia res sua nemini feruit, l. quicquid venditor, 11. commun. prædio. uti frui, si usus fruct. pet. l. in re communi, 25. de feruit. urban. præd. dummodo in solidum fendorum sit dominus: nam partem acquirendo tantum, remanet in fundo feruitus. l. ut pomum, 8. §. i. de feruit. iuu. generalis.

¶ Amittitur feruitus & non vtendo certo tempore: verum hoc discriminis ponitur inter feruitutes prædiorum, vrbanoꝝ & rusticorum: quod vrbanoꝝ non omnino pereunt non vtendo, donec vicinus liberatent vlcupiat, veluti si habeo feruitutem contra te alius ne tollas, nec vtor, & tu alius sustuleris, amittito feruitutem, non autem antequam aliquid noui feceris, vt et si ius immittendi tignum habeam, & ego exemero tignum, tu autem obtinueris, & per constitutum tempus ita habueris. Aliæ rusticæ simpliciter pereunt tempore, vt Caius respondit, l. hæc autem iura, 5. de feruit. urban. l. vna est via, 18. de feruit. rustic. l. si curvi, 8. §. plane, si feruit. vind. l. si tibi, 10. C. de feruit. vt si via, quam habebam per fundum tuum, me expuleris, per longum tempus non vtendo, amittam, l. 4. §. si viam, de vscap. lib. 41. P. tit. 3. quamuis ob vim tunc, ex æquitate restitui in integrum potuissim. l. si plures, §. de iectum, l. si de fundo, de vi & vi arma. ¶ Duo tamen non vtendo nunquam amittuntur, vt iter sepulcro debitum, Paul. iter, 4. quemadmodum feruit. amitta. & via publica. l. viam, de vi publ. Quamuis pacto amitti possint. l. feruitutes, §. i. de feruitutib.

¶ Nec tamen omnis qui feruitutem habet, vt per se ipsum vtatur, exigitur: nam potest illam per alium nomine suo vtentem retinere, & per socium fructuarium bonæ fidei possessorem. l. feruitus, & per socium, quemadmodum feruit. amitta. l. si communem, 10. l. qui fundum, 12. l. vtu retinetur, 20. §. 3. sequ. eod. tit. ¶ Neque

etiam opus est, vt perpetuo vtatur, sed sufficit constituto vel statuto tempore vti. l. 2. l. si sic constituta, 7. quemadmodum feruit. amitta. Nec exigimus etiam per omnem locum feruentem vsum extendi, sed vsu alicuius partis totius ius retinetur. l. si illicidius, 8. §. fin. l. si in partem, 9. quemadmodum feruit. amitta. l. nam satis, 6. eod. Amittit autem ratio tempore ius quod habet, si alio modo, quam concessum est, vtatur certo: vt si concessa aqua horis diurnis, vtatur nocturnis, per certum tempus præcriptionis amittit feruitutem diurnarum. l. si communem, 10. §. i. quemadmodum feruit. amittit. l. si prius, 17. de aqua plu. arden. Ceterum spatium legitimum, quo non vtendo quis amittat feruitutem, est decem annorum inter presentes, & viginti inter absentes. l. penult. §. fin. C. de feruit. l. si C. de præscr. long. temp. Habita tamen ratione distinctionis, de qua paulo ante, Caius in vrbans incipiat a tempore vsurpatæ libertatis, l. hæc autem iura, de feruit. urban. prædio. libertas nunquam, nisi l. si quis, 18. inf. quemadmodum feruit. amittit. l. si præscr. vbi interpretet, C. de feruit. Angelus in §. prædiorum. nume. 3. de feruitut. interceptata.

De Vicinis. Cap. 24.

- 1 Quare de vicinis in feruitutum tractatu agitur.
- 2 Vicinus vnde dictus, & quis dicatur vicinus. Idem numero 4 & 5.
- 3 Vicinus alius proximus, alius remotus. primus, secundus, tertius.
- 4 Quæ vicina qui vici vicini dicantur, arbitrio iudicis relinquuntur.
- 5 Dicta vulgaris, & legalis quid.
- 6 Vicinitas vnde caput.
- 7 Inter vicinos, fraternitatis species & amicitia maxima, &c.
- 8 Vicinorum bonorum magna commoda, ex malo plurimimoda.
- 9 Vicini mali valde fugiendi, sed & illis beneficiendum, quare.
- 10 Vicini mali qui & lenones & meretrices, a vicinia expelli debent.
- 11 Vicini pessimi sunt qui cupidi.
- 12 Vicinus excludens sua domo vicini pullos furti tenetur.
- 13 Leges, quæ vicinorum pacem continent & fidem, non concupiscas.
- 14 Remedia quæ, quibus vicinorum damna reparari possunt, de quibus sequentibus agitur capitulis.

¶ Via in superioribus, t feruitutum quæstionibus frequens fuit mentio de vicinis, & de eorum controuersis sopiendis per adiones & interdita per distinctiones iuris constituti, vel li-

bertatis in res alienas vsurpatæ & imminutæ: non erit alienum, si per genera, quædam paucis retractemus, quibus lucem maiorem præ tiora accipiant, & ne cogamur alibi hæc tractantes, theorsum maiorem dictorum partem transcribere. ¶ Dicemus t de vicinis pauca: vicini a vico, vicus a via, quod dextera parte viæ sunt ædificia, vt ait Varro lib. 4. de ling. Latin. Qui itaque proximitate ædificiorum vel viæ alicuius iunguntur, vicini dicti sunt. Ex quo improbat manifeste Bartoli in l. 3. §. subuenitur, ad Sc. Syllania. opinio, dum ait, vicinos eos non dici, qui habent ex aliqua tantum parte domos contiguas, si illæ aditū aliunde habeant. Nam etsi illi non sint vicini exitus, quod iuuare expedite vicinos non possint, qui ianuas vicinas non habent: tamen vicinos esse alio modo, negare non possumus. Accedit Paulus, dum inter vicina & confinia prædia, distinguit, Paul. l. 4. §. si fini. regun. P. facit l. vrbana prædia, de ver. sign. prædia dicens confinia esse rustica, nullo pariete diuisa: vicina autem vrbana, quia communibus parietibus plerumque discernuntur. Et proinde in vrbæ, nisi in hortis, finium regundorum agri non posse.

¶ Imo t & dicimus in iure, vicinum & proximum & remotū, primum, secundum, & tertium, l. si tertius, 6. de aqua plu. arden. lib. 39. P. tit. 3. vicinum simpliciter, & magis vicinum, l. 4. §. si tam vicinum, de dam. infecti. ¶ Quare t & quæ loca vicina dicantur, relinquendum censent interpretes, arbitrio iudicis. glo. in cap. felicitis in verbo vicinarum, de pen. in 6. Et in pagis, vbi villæ distinctæ & separatæ sunt ab inuicem, çerte & vicini nobis illi dicendi, qui vocem ex villa alia audire possunt. arg. l. 1. §. eodem autem ad Sc. Syllan. in P. Et a pragmaticis obseruatum, eum vicinum dici, qui vicini sui cantantem gallum aut gallinam exaudire potest. Et possemus etiam eum talem dicere, cuius res aut domum videre ex nostris possumus, si alludamus ad vocem gallicam, vici. fin. a verbo, voir, videre.

¶ Vel t dici non posse vicina, vltra duas dietas vulgares, in cap. nonnulli, de rescript. vel legales. c. present. §. loca vero, de præb. in 6. Vulgares, mensuræ sunt pro more regionis cuiusque: legales, singula vicena millia passuum faciunt. l. vicina, 1. si quis cautio, P. l. 3. de verb. sign. Iulius Pollux vicinos nominari tradit & domesticos, & prope iuxta ciuitatem habitantes. Iul. Pollux lib. 8. anima. c. 2. πείρὸν γειτόνων. ¶ Cæpit t vicinitas a societate ciuili formari, nam coniunctio & amicitia plurium in locum vnum confederantium, 6 ciuitatem & oppida fecit: in oppidis, autem vici, & inde, vt dixi, vicinia. ¶ Habentque t vicini, vel habere debent, speciem quandam fraternitatis inter se, propter ciuilem societatem initam, in qua & species est fraternitatis. Vlpian. in l. verum, 64. pro soc. lib. 17. P. tit. 2. Et præponere videtur historia Tobie amicis aliis vicinis, dum ait, fecit Raguel in nuptiis Tobie & filia, vicinis suis, & ceteris amicis conuiniuium. Tobie 8. Et apud D. Lucam, Luca cap. 15. homo qui inuenit ouem, & letati sunt cum eis. Iulserat & Deus, Exod. c. 12. in comedendo agno paschali, vocati vicinos proximiores vsque ad numerum animarum sufficientium ad eum manducandum. Et meliorem vicinum iuxta, quam fratrem procul, dixit sapiens, Prouerb. 26. Quod de bonis vicinis intelligendum est. ¶ Nam t illi propter opportunam & quotidianam opem, si boni sunt, nobis nostrisque prospiciunt, nos ipsis, & quæ illorum sunt vicissim, vt contra, si mali vicini sunt, nihil perniciosius esse potest, propter nocendi omni momento datam opportunitatem, cumq; omnia quæ vicinorum sunt, præsumantur nosse, & scire facta eorum: l. si flumen, de fluminib. l. dominus horreorum, loca. in P. c. postquam, de electio. Et vt ait Hesiodus, in Lægis.

πῆμα χαλὸς γείτων ἔσονται ἀγαθὸς μὲν ὄνειαρ, ἔμμορε τοὶ πῆμα, ὅσ τ' ἔμμορε γείτων ἐσθλῶν. ἔδ' ἀν' ἑὸς ἀπὸλοιτ' εἰ μὴ γείτων χαλὸς εἴη.

Id est, Noxa tam mala est malus vicinus, quantum bonus commodum.

Sortitus est premium, quicumq; sortitus est vicinum bonum. Neg, sane bos interioris, nisi vicinus malus sit.

Vt non in merito apud Plutarchum in Themist. Themistocles, cū prædium aliquid venditurus esset, hoc quoque præconem addere iussit, quod vicinos etiam bonos haberet: quasi vicini commendatione futurum esset, longe vendibilis. Referunt Thalmudistæ, aliquando Rabinum Iohannam, certamen proposuisse inter discipulos, in præstantiori dicenda sententia, de electione viæ quam sequi deberent homines, in lib. qui Pirke Aboth, seu capitula patrum, grauissimasque hac de re prolatas vtrinq; ve-

